

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום שישי א' באב תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

נדריים - נ"ד

1. **משנה - הנודר מן הירק - לחכמים מותר בדלועין, ורבי עקיבא אוסר. מה טענו חכמים לר"ע?**
והלא אומר אדם לשלוחו קח לי ירק, והוא אומר לא מצאתי אלא דלועין, ומכך שאינו קונה מעצמו דלועין משמע שאינם מין ירק.
ענה להם: נכון שכך יעשה, אבל מזה עצמו יש ראייה כדברי. שהרי אם לא מצא אלא קטנית יחזור ויאמר 'לא מצאתי אלא קטנית?' בודאי שלא כיון שדלועין בכלל ירק, וקטנית אינו בכלל ירק.
עוד שנינו - אסור הנודר בפול המצרי לח, ומותר ביבש.

2. **מדוע לר"ע אסור בדלועין הרי הם מין פירות ולא ירקות?**
ביאר עולא: מדובר שאומר שאוסר ירק המתבשל בקדרה על עצמו. וכיון שהשליח נמלך עליהם, הרי הם בכלל ירק המתבשל בקדירה.
שורש מחלוקתם: לרבנן: כל דבר שצריך השליח להימלך עליו, אינו נחשב מינו. ורבי עקיבא סבר: שנחשב מינו.
ואמר אביי: מודה רבי עקיבא לענין מלקות, שאינו לוקה, שכיון שאינו משמע להדיא ירק, מספק לא לוקה.

3. **בעל הבית ששגג ונתן לשליח דבר הקדש שיוציאו לחולין. מי מעל?**
אם השליח עשה שליחותו - בעל הבית מעל, [ואע"פ שאין שליח לדבר עבירה, במעילה נתרבה שיש].
אם השליח לא עשה שליחותו בצורה מדויקת - שליח מעל. כגון: אמר לו תן בשר לאורחים ונתן להם כבד, תן כבד ונתן להם בשר - השליח מעל.
לה"א: משנה זו אינה כר"ע שאמר שכל דבר שהשליח נמלך עליו נחשב כמינו, שהרי שליח שאינו מוצא בשר נמלך במשלח האם להביא כבד, וא"כ למעול בעל הבית.
דחה אביי: המשנה יכולה להתאים כר"ע, כיון שר"ע מודה שצריך להמלך, וכיון שלא נמלך אינו נחשב שליח של בעל הבית והוא מעל. ושיבחו רבא.

4. **הנודר מן הבשר במה נאסר?**
 - א. **לת"ק:** אסור בכל מיני בשר [בהמה וחיה], ואסור בראש וברגלים ובקנה ובכבד ובלב ובעופות, ומותר בבשר דגים וחגבים.
 - ב. **רשב"ג:** הנודר מן הבשר - אסור בכל מיני בשר, ומותר בראש וברגלים ובקנה ובכבד ובלב ובעופות, ואין צריך לומר בשר דגים וחגבים.
וכן היה רשב"ג אומר: קרביים [מעיים] אינם נחשבות בשר, ומי שיכול לקנות בשר רגיל וקונה אותם אינו בן אדם.
[והתנא דמשנתנו שחולק על ר"ע הוא רשב"ג].

5. **לת"ק הטעם שבשר עוף אסור כיון שהשליח עשוי להמלך האם להביאם, א"כ גם בשר דגים, אם לא ימצא השליח בשר רגיל עשוי להמלך להביאם?**
 - א. **מדובר שהנודר הקיז דם קודם שנדר,** ולכן ודאי לא נתכוין לאסור על עצמו דגים, כיון שבלא נדרו הם מזיקים למי שהקיז דם.
והקשו שא"כ לא יאסר בעופות, שהרי גם עופות אינו אוכל ביום ההקזה,
כדאמר שמואל: המקיז דם מכתפיו ואוכל בשר ציפור יפרח ליבו כציפור.
וכן שנינו בבבויטא: לאחר ההקזה אין אוכלים דגים, עופות ובשר מליח.
וכן שנינו: הקיז דם - לא יאכל חלב, גבינה, ביצים, שחליים, עופות ובשר מליח.
ותירצו: שאני עופות, שאפשר לאוכלם על ידי שליחה [בישול מרובה ברותחין].
 - ב. **מדובר שכואבות לו עיניו ולכן ודאי לא נתכוין לאסור על עצמו דגים כיון שבלא נדרו הדגים מזיקים לעיניו,**
ומה שאמר שמואל - נ"ן סמ"ך עי"ן - נונא סמא לעינים [דג רפואה לעינים] כוונתו בזמן סוף החולי, אבל בתחילת החולי קשים הם.